

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

Знайомство з курсом **ПОРОДИ СОБАК ТА ЇХ
ВИКОРИСТАННЯ**

**Вибіркова компонента освітньо-професійної
програми «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»
Спеціальність 204 І освітній рівень.**

Викладач: кандидат с.-г. наук, доцент
Гончарова Ірина Іванівна
Кафедра генетики, розведення та селекційних
технологій
Телефон -0576357389
Електронна пошта: genetis.hdzva@gmail.com
Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує у студентів компетентності вірно класифікувати породи за їх використанням; визначати основні риси різних за напрямком використання порід собак; застосовувати основні принципи постановки та натаски собак різних порід. Вчить розбиратися у класифікації порід для основних напрямків використання порід мисливських собак, службових та декоративних собак, мати знання з походження, одомашнених та доместикації собак, породоутворювального процесу, розповсюдження порід та їх використання та ефективного їх застосовувати. Дисципліна висвітлює походження, класифікацію порід та їх характеристику для розподілення порід за різними видами служби. Розглядає поняття в кінології про породу, стандарти порід десяти груп FCI і племінне розведення собак, консерватизм і динамічність стандартів порід собак, модель стандарту породи собак і підготовку студентів до компетентної діяльності в галузі кінології.

Метою курсу «Породи собак та їх використання» ознайомити студентів з роллю і значенням офіційних стандартів порід собак, зареєстрованих Міжнародною кінологічною федерацією і, з принципами реєстрації порід і стандартів на них, офіційної моделлю стандарту породи собаки, з офіційним текстом стандартів всіх десяти груп.

Курс «Породи собак та їх використання» базується на знаннях, уміннях і видах діяльності, сформованих в процесі вивчення дисциплін «Розведення сільськогосподарських тварин» «Генетика і біометрія», «Морфологія тварин», «Фізіологія», «Зоогігієна», «Годівля тварин». Вивчення дисциплін гуманітарного і соціально-економічного циклу підготовки дозволяє опанувати основні розділи тексту моделі стандарту порід собак та застосовувати поученні знання в практичній роботі в галузі кінології.

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсів «фізіологія тварин», «генетика і біометрія», «морфологія тварин», «фізіологія», «годівля тварин», «зоогігієна тварин»

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗКС3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях).

ФК 16.8 Здатність застосовувати знання з розведення, вирощування, загальної та спеціальної дресури службових та мисливських собак.

ПРН 20.8 Застосовувати знання з походження собак, генетики поведінки, впливати на породоутворення, вести племінну справу, здійснювати на високому професійному рівні відтворення, вирощування, годівлю, утримання, загальну та спеціальну дресуру службових та мисливських собак й їх використання, здійснювати менеджмент і маркетинг у собаківництві.

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність розуміти походження, одомашнення та domestикацію собак, породоутворювальний процес, розповсюдження порід та їх використання (ЗК1, ФК16, ПРН 20.8) / індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази

Здатність використовувати знання з різноманіття порід, особливості й методи використання собак різних порід в різних областях діяльності людини (ЗК1, ФК16.8, ПРН 20.8) / індивідуальні практичні завдання

Здатність користуватись відповідними нормативними документами вміти визначати: породу собак та до якого виду служби вона належить (ЗК1, ФК16.8, ПРН 20.8) / індивідуальні практичні завдання

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 75 годин, в тому числі 18 години лекційних, 18 годин лабораторно-практичних та 39 годин самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є; індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази; індивідуальні практичні завдання із методичних вказівок і завдань для лабораторних занять студентів за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (спеціалізація - кінологія).

Формою підсумкової атестації є залік.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРОДИ ТА ВИКОРИСТАННЯ СОБАК

Напрямок 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - Бакалавр.

Вибіркова компонента. Курс II.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Денна форма навчання		У т.ч. IV семестр	Заочна форма навчання IX семестр	
		Обсяг дисципліни за навчальним планом			кредитів	годин
		кредитів	годин		кредитів	годин
Всього годин по плану		3,0	75	75	1,5	54
у т.ч. аудиторних		1,0	36	36	1,0	12
самостійних		2,0	39	39	0,5	42
Із аудиторних: лекцій		0,5	18	18	0,5	6
лабораторних		0,5	18	18	0,5	6
Модуль (заліковий кредит)	I	1,0	30	30	1,0	1,0
	II	2,0	60	60	0,5	0,5
Залік		-	-	*		*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	
<p>1. Породоутворення у собаківництві</p> <p>Походження собак; класифікація факторів породоутворення.; поняття про породу; причини виникнення змін при акліматизації; класифікація порід за їх використанням; основні принципи розробки стандартів порід.</p>	<p>ЗК1, ФК 16.8, ПНР 16.8</p>
<p>2. Напрями використання собак</p> <p>Основні риси порід мисливських собак.; класифікація основних напрямів використання собак; принципи постановки собак; методи натаски собак різних порід. Основні риси порід службових собак; класифікація основних напрямів використання службових собак. Основні риси декоративних порід собак; класифікація основних напрямів використання декоративних порід собак.</p>	<p>ЗК1, ФК 16.8, ПНР 16.8</p>
<p>Підсумковий контроль (недиференційованого заліку)</p> <p>Усереднений рейтинг з вищенаведених змістових модулів</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

Тема та план лекцій	Кількість годин	Рекомендо- вана література
Змістовний модуль 1		
Породоутворення в собаківництві. 1.1. Походження собак 1.2. Фактори породоутворення 1.3. Поняття про породу	2	1,2,3
Стандарти та основні характеристики порід собак. 1. Класифікація порід. 2. Стандарти порід. 3. Групи порід.	4	1,2,3
Змістовний модуль 2		
Характеристика основних мисливських порід собак. 1. Лайки 2. Гончі 3. Хорти 4. Норні 5. Лягаві 6. Спаніелі	4	1,2,3

<p>Характеристика основних службових порід собак.</p> <p>1. Використання собак в різних службах</p> <p>2. Породи собак, які використовуються у службовій діяльності</p> <p>2.1. Вівчарки</p> <p>2.2. Доберман</p> <p>2.3. Різеншнауцер</p> <p>2.4. Ротвейлер</p>	4	1,2,3,5
<p>Характеристика основних декоративних порід собак.</p> <p>1. Класифікація декоративних порід</p> <p>2. Основні декоративні породи</p> <p>2.1. Мопс</p> <p>2.2. Пуделі</p> <p>2.3. Чіхуахуа</p> <p>2.4. Пекінес (Пекінська палацова собачка)</p>	4	1,2,3,4

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

№	Тема	Перелік завдань лабораторних робіт для виконання студентами.	Кількість годин	Рекомендована література
Змістовний модуль 1				
1.	Породоутворення в собаківництві	1. Дати класифікацію факторів породоутворення. 2. Визначити причини виникнення змін при акліматизації 3. Дати класифікацію порід за їх використанням. 4. Визначити основні принципи розробки стандартів порід.	4	1,2,3 М-1, Т-1.
Змістовний модуль 2				
3.	Характеристика та використання мисливських собак	1. Визначити основні риси порід мисливських собак. 2. Дати класифікацію основних напрямів використання собак.	4	1,2,3 М-2, Т-1.
4.	Натаска і постановка собак	1. Визначити принципи постановки собак. 2. Освоїти методи натаски собак різних порід.	4	1,2,3 М-3, Т-1.

5.	Характеристика та використання сторожових та пошукових порід собак	<p>1. Визначити основні риси порід сторожових та пошукових собак.</p> <p>2. Дати класифікацію основних напрямів використання сторожових та пошукових собак.</p>	4	<p>1,2,3</p> <p>М-4, Т-1.</p>
6.	Характеристика декоративних порід собак	<p>1. Визначити основні риси декоративних порід собак.</p> <p>2. Дати класифікацію основних напрямів використання собак.</p>	2	<p>1,2,3</p> <p>М-5, Т-1.</p>

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ змістовного модуля	Орієнтовні теми рефератів	Кількість годин	Форма звітності та контролю
1	<ol style="list-style-type: none">1. Основні фактори породоутворення;2. Породні особливості собак за напрямками їх використання;3. Особливості оцінки робочих якостей собак.	19	Підготовка реферату або доповідь
2	<ol style="list-style-type: none">1. Технологія оцінки відпрацювання елементів натаски;2. Технологія оцінки відпрацювання елементів постановки собак;3. Технологія підготовки декоративних собак до виставок різних рівнів.	20	Підготовка реферату або доповідь
Р а з о м		39	

Примітка. 1 реферат на модуль

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Джинов М., Крылова Н. Стандарты пород собак под эгидой FCI. М.: АСТ; Донецк: Сталкер, 2005. – 2005. – 703
2. Джинов М., Крылова Н. Кинологическая энциклопедия. – Д.: Сталкер, 2002. – 512 с.
3. Псалмов М.Г. Породы службових собак. - П.: Барс, 1992. - С. 40-61.

Додаткова:

4. Кінологія: утримання, годівля, дресирування собак: / В.А. Бурлака, Л.П. горальський, Д.А. Засекін та ін. – Житомир: Видавництво «Житомирський національний агроекологічний університет», 2013. – 512 с.
5. Ренкин Ш. Немецкая овчарка.- М.: «Аквариум-Принт», 2007. – 400с.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Шифр	Автор, назва, видавництво, рік видання, обсяг
М-1	Гончарова І.І. Породоутворення в собаківництві: Методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів за спеціальні 6.090102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” (спеціалізація – кінологія) / Харківська державна зооветеринарна академія, кафедра генетики, розведення та селекції. –Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. –8 с.
М-2	Характеристика та використання мисливських собак: Методичні вказівки і завдання для лабораторних занять Гончарова І.І. студентів за спеціальністю 6.090102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” (спеціалізація – кінологія) / Харківська державна зооветеринарна академія, кафедра генетики, розведення та селекції.. –Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. –11 с.
М-3	Гончарова І.І. Натаска і постановка собак: Методичні вказівки і

	завдання для лабораторних занять студентів за спеціальністю 6.090102 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” (спеціалізація – кінологія) / Харківська державна зооветеринарна академія, кафедра генетики, розведення та селекції. –Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. –16 с.
М-4	Характеристика та використання сторожових та пошукових порід собак Навчальний посібник для лабораторних занять студентів за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (спеціалізація - кінологія) РВВ ХДЗВА, 2018. -40с.
М-5	Гончарова І.І. Характеристика декоративних порід собак Методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (спеціалізація - кінологія) РВВ ХДЗВА, 2018. – 8с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Підсумковий контроль навчальної дисципліни «Породи собак та їх використання» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового контролю у формі *недиференційованого заліку* - підсумкова кількість балів з дисципліни (*максимум 100 балів*), яка визначається як усередненням рейтингів з усіх модулів з виставленням оцінки: «зараховано» або «не зараховано» (див табл. 1).

1.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для недиференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисциплін, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) згідно графіка навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінювання залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 2.

2.Шкала оцінювання модуля

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за лпз) – максимум 20 балів, результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів.

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно складати зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

3. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі: відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 4).

4. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A

<i>17</i>	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	В
<i>16</i>	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	С
<i>15</i>	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	С
<i>14</i>	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	Д
<i>13</i>	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	Д
<i>12</i>	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	Е

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 5) та балів за захист цього матеріалу (табл. 4).

5. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

<i>Шкала, бали</i>	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

6.Накопичення балів за модуль **складанням** (максимум **100** балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	до 10 балів Відповідність матеріалу (табл. 5)	до 20 балів Захист - шкала оцінювання усної відповіді (табл.4)
<i>ПРИКЛАД:</i> 12	43	8	14

Приклад»: 12+43+8+14=77 балів. Добре «С»

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

7.Приклад підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль										Підсумкова атестація		
1 модуль					2 модуль					Усереднення рейтингу з модулів	Оцінка	
тести	додаткові		сумма	Оцінка ECTS	тести	додаткові		сумма	Оцінка ECTS		національна	Оцінка ECTS
	Поточ конт	Самост робота				Поточ конт	Самост робота					
40	20	15	75	C	43	12	22	77	C	76	добре	C

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для заліку - останній день залікового тижня.